

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 18.6.2015
COM(2015) 301 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

**HODNOCENÍ NAŘÍZENÍ (ES) č. 1606/2002 ZE DNE 19. ČERVENCE 2002 O
UPLATŇOVÁNÍ MEZINÁRODNÍCH ÚČETNÍCH STANDARDŮ**

{SWD(2015) 120 final}

1. Úvod

Po více než deseti letech od přijetí nařízení č. 1606/2002 (dále jen „nařízení o IAS“)¹ a po prvním přezkumu jeho provádění v roce 2008² se Komise rozhodla posoudit, zda dosáhlo toho, co bylo stanoveno v rámci Programu pro účelnost a účinnost právních předpisů (REFIT)³. Nařízení č. 258/2014⁴ současně vyžaduje, aby Komise předložila zprávu o zjištěních vyplývajících z hodnocení, včetně případných návrhů na změnu, a o mechanismech správy a řízení v příslušných orgánech.

Cílem přijetí mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS)⁵, které vydala Mezinárodní rada pro účetní standardy (IASB), za účelem jejich používání v EU bylo zlepšení účinného fungování kapitálových trhů a vnitřního trhu v EU.

Podle nařízení jsou od roku 2005 konsolidované účetní závěrky kotovaných společností v EU⁶ sestavovány v souladu s IFRS. Členské státy mohou uplatňování IFRS rozšířit na individuální roční účetní závěrky a na nekotované společnosti. „Směrnice o průhlednosti“⁷ rovněž stanoví, že IFRS musí používat všichni emitenti (včetně emitentů ze zemí mimo EU), jejichž cenné papíry jsou kotovány na regulovaném trhu umístěném nebo provozovaném v EU.

Ve zprávě jsou shrnuta zjištění vyplývající z hodnocení a určena možná zlepšení. Podrobnější údaje jsou uvedeny v průvodním pracovním dokumentu útvarů Komise.

2. Metodika

Komise provedla hodnocení, v jehož rámci si vyžádala názory zúčastněných stran prostřednictvím veřejných konzultací (srpen – listopad 2014, 200 příspěvků), neformální skupiny odborníků (osmnáct veřejných a soukromých organizací, tři schůzky v roce 2014) a Regulativního výboru pro účetnictví, který je složen ze zástupců všech členských států. Komise prostudovala literaturu o dopadu povinného přijetí IFRS v EU a o funkci IFRS během krize. Využila rovněž vnitřní zkušenosti příslušných mezinárodních a evropských subjektů. Při hodnocení byla vzata v úvahu doporučení P. Maystadta⁸ týkající se zvýšení příspěvku EU k vytváření mezinárodních standardů.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002 ze dne 19. července 2002 o uplatňování mezinárodních účetních standardů (Úř. věst. L 243, 11.9.2002, s. 1).

² KOM(2008) 215.

³ COM(2014) 368.

⁴ Čl. 9 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 258/2014 ze dne 3. dubna 2014, kterým se zavádí program Unie na podporu zvláštních činností v oblasti účetního výkaznictví a auditu na období 2014–2020 a kterým se zrušuje rozhodnutí č. 716/2009/ES (Úř. věst. L 105, 8.4.2014, s. 1).

⁵ Mezinárodní účetní standardy (IAS) vydal poprvé Výbor pro mezinárodní účetní standardy (IASC), předchůdce IASB.

⁶ Jejichž cenné papíry jsou obchodovány na regulovaném trhu EU.

⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/109/ES ze dne 15. prosince 2004 o harmonizaci požadavků na průhlednost týkajících se informací o emitentech, jejichž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu, a o změně směrnice 2001/34/ES (Úř. věst. L 390, 31.12.2004, s. 38).

⁸ Should IFRS Standards be more „European“?; Mission to reinforce the EU's contribution to the development of international accounting standards; zpráva Philippa Maystadta, říjen 2013.

V rámci hodnocení se usilovalo o porovnání situace podle nařízení o IAS se situací, jaká by existovala v případě, že by IFRS nebyly přijaty. Pro porovnání s IFRS však neexistovalo jednoznačné měřítko, jelikož v EU neexistuje žádná alternativa a během sledovaného období se národní nebo americké obecně uznávané účetní zásady (GAAP) vyvíjely.

Hodnocení bylo provedeno obecně z hlediska celé EU, bez systematické analýzy vzájemného vztahu mezi nařízením a vnitrostátními právními předpisy. Hodnocení nezahrnovalo technický přezkum standardů IFRS a jednotlivé standardy nebyly analyzovány z hlediska administrativní zátěže, kterou mohou ukládat. Zváženy nebyly ani možné alternativní účetní režimy pro nekotované společnosti v EU.

Dopady přijetí IFRS ve sledovaném období bylo obtížné oddělit, jelikož došlo i k dalším významným regulačním změnám; účinky se lišily rovněž v závislosti na národních GAAP používaných před přijetím IFRS. Obtížné bylo taktéž získání kvantitativních údajů o společnostech uplatňujících IFRS a o nákladech a přínosech. Dosavadní výzkumy se zaměřovaly především na větší společnosti. Respondenti v rámci veřejných konzultací navíc rozhodli o své účasti sami a nepředstavují nutně reprezentativní vzorek.

Hodnocení se netýká auditů. Obecně se uznává, že k zajištění spolehlivých účetních závěrek jsou nezbytné vysoce kvalitní audity. Během sledovaného období zlepšila EU svůj regulační rámec vztahující se na povinné audity, včetně nezávislého dohledu nad auditory a auditorskými společnostmi⁹.

3. Zjištění

3.1. Hodnotící kritéria

3.1.1. Efektivita

Cílem nařízení o IAS bylo harmonizovat účetní výkaznictví kotovaných společností, a to zabezpečením vysokého stupně průhlednosti a srovnatelnosti jejich účetních závěrek k zlepšení účinného fungování kapitálových trhů a vnitřního trhu v EU. Nařízení přikládalo význam tomu, aby se IFRS staly celosvětově uznávanými, aby společnosti v EU mohly na stejném základě soutěžit o finanční zdroje na světových kapitálových trzích.

Průhlednost a srovnatelnost

Komise zjistila, že nařízení o IAS zvýšilo průhlednost účetních závěrek v důsledku vyšší kvality účetnictví a lepšího zveřejňování údajů a větší významnosti účetního výkaznictví pro formování hodnoty, což vede k přesnějším tržním očekáváním, včetně odhadů analytiků. Nařízení rovněž přineslo větší srovnatelnost účetních závěrek v rámci jednotlivých odvětví a zemí a mezi odvětvími a zeměmi, ačkoli některé rozdíly přetrvávají.

⁹ Směrnice 2006/43/ES o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek ve znění směrnice 2014/56/EU a nařízení č. 537/2014, které se použije od poloviny června 2016.

Ze shromážděných údajů vyplývá, že kvalita účetních závěrek sestavených podle IFRS je dobrá, což znamená, že standardy jsou kvalitní. Objevila se však kritika v souvislosti s jejich složitostí. Zjištění ukazují, že složitost je většinou nevyhnutelná, jelikož vyplývá z vlastní složitosti podnikání; ačkoli standardy nejsou specifické pro dané odvětví, byly považovány za dostatečně flexibilní, aby vyhovovaly většině modelů podnikání, vyskytly se však určité obavy ohledně jejich vhodnosti pro dlouhodobé investory a ohledně množství zveřejňovaných údajů.

V nařízení o IAS se uznávalo, že vysoce kvalitní účetní výkaznictví závisí na přiměřeném a přísném režimu uplatňování. Podle směrnice o průhlednosti odpovídají za vymáhání uplatňování účetních standardů jednotlivé členské státy; Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (ESMA) jejich činnosti koordinuje v zájmu většího sbližování dohledu a zajištění jednotného uplatňování IFRS v EU.

Ze získaných údajů vyplývá, že jsou zavedeny náležité mechanismy, které zajišťují odpovídající vymáhání IFRS, a že Evropský orgán pro cenné papíry a trhy hraje důležitou úlohu při prosazování jednotnosti a soudržnosti při vymáhání v celé EU. Některé zjištěné údaje však ukázaly, že mezi členskými státy přetrvávají určité rozdíly ve vymáhání. Evropský orgán pro cenné papíry a trhy nedávno zveřejnil nové obecné pokyny¹⁰ o vynucování, což by mělo vést k dalšímu zlepšení v této oblasti, na posouzení jejich dopadů je však ještě příliš brzy.

Jednotné uplatňování standardů může záviset na jejich výkladu. Evropský orgán pro cenné papíry a trhy postupuje oblastí, v nichž se vyskytují rozdíly, Výboru pro výklad IFRS. Komise vítá účinnou spolupráci mezi těmito dvěma subjekty.

Účinné fungování kapitálových trhů a vnitřního trhu v EU

Komise získala důkazy o lepších výsledcích kapitálových trhů, jako je vyšší likvidita, nižší kapitálové náklady, intenzivnější přeshraniční transakce, snazší přístup ke kapitálu na úrovni EU i na celosvětové úrovni, lepší ochrana investorů a udržení důvěry investorů. Jak však bylo uvedeno výše, účinky IFRS nebylo možno oddělit od jiných změn ovlivňujících kapitálové trhy.

O tom, zda (pokud vůbec) mohlo používání IFRS zhoršit finanční krizi, bylo široce diskutováno a důkazy byly smíšené. Pozornost je věnována dvěma aspektům účetnictví. Prvním z nich je používání běžných cen (reálné hodnoty) při oceňování finančních nástrojů. Pokud trhy příliš rostou nebo pokud jsou pesimistické, mohou být hodnoty nadsazené. Naopak nástroje jako bankovní úvěry jsou vykazovány na základě nákladů, což znamená, že je neustále nutno posuzovat, zda zákazníci splatí dlužné částky. Během finanční krize byl platný standard pro znehodnocení úvěrů předmětem obecné kritiky, že vedl k „příliš malé a příliš pozdní“ tvorbě opravných položek a rezerv. Jiná kritika se týkala nedostatečného zveřejňování údajů ze strany některých bank. Po rozsáhlých konzultačních (tzv. *due process*)

¹⁰ ESMA/2014/807.

zveřejnila IASB v roce 2014 nový standard pro finanční nástroje (IFRS 9), který se nyní posuzuje za účelem přijetí. Finanční krize celkově ukázala, že standardy mohou mít široké hospodářské dopady (oddíl 3.2).

Světové standardy

Nařízení o IAS předpokládalo, že se IFRS stanou světovými standardy, což by přineslo prospěch společnostem v EU. Zúčastněné strany se domnívaly, že rozhodnutí EU o přijetí IFRS představovalo významnou pobídku, pokud jde o věrohodnost a uznávání IFRS na celosvětové úrovni. Dosud IFRS přijala více než stovka zemí a standardy podporují mezinárodní organizace, jako je G20, Rada pro finanční stabilitu, Světová banka, Mezinárodní měnový fond a Basilejský výbor pro bankovní dohled.

USA nepovolují, aby americké společnosti IFRS používaly, což významně omezuje celosvětové uplatňování standardů. Dohoda o „rovnocennosti“, podle níž americká Komise pro cenné papíry a burzy (SEC) uznává v případě zahraničních společností účetní závěrky sestavené podle IFRS, je u přibližně 90 velkých emitentů v EU s americkými kotacemi vnímána jako významný přínos.

V roce 2002 zahájily IASB a americký subjekt, který vytváří účetní standardy (Rada pro standardy finančního účetnictví, FASB), program k sbližování příslušných standardů. Finanční krize vyzdvihla význam této činnosti, kterou aktivně podpořily G20 a Rada pro finanční stabilitu. V některých oblastech se však radám nepodařilo dosáhnout společných postojů.

3.1.2. Účinnost

Hodnocení celkově ukázalo, že přínosy uplatňování nařízení o IAS převažují nad náklady.

Uplatňování účetních standardů však nelze snadno podrobit tradiční analýze nákladů a přínosů, jelikož přínosy nejsou vyčíslitelné v peněžním vyjádření; k dispozici je málo údajů o nákladech a rozdělení nákladů a přínosů je nerovnoměrné, přičemž náklady vznikají především společnostem sestavujícím účetní závěrky podle IFRS, zatímco přínosy plynou jak těmto společnostem, tak i uživatelům účetních závěrek, včetně investorů, a celé ekonomice.

Společnosti však IFRS velkou měrou podpořily, což znamená, že považují náklady za úměrné přínosům. Ze zjištěných údajů vyplývá, že poměr nákladů a přínosů závisí na charakteristice společnosti, jako je její velikost a rozsah mezinárodní činnosti. Některé zúčastněné strany spatřovaly výhody v rozšíření používání IFRS na základě toho, že společností je umožněno přijmout IFRS, jelikož to by znamenalo úspory nákladů, zejména u společností v kotovaných skupinách. Některé zúčastněné strany rovněž navrhovaly pro dceřiné společnosti kotovaných skupin lehčí verzi IFRS s omezenými zveřejňovanými údaji. Bylo zaznamenáno, že náklady na přijetí IFRS mohou představovat překážku primární veřejné nabídky akcií, zejména u malých a středních podniků.

Uživatelé účetních závěrek IFRS velkou měrou podporovali s odkazem na lepší průhlednost a srovnatelnost účetních závěrek.

Všem zúčastněným stranám vznikly během tvorby a přejímání standardů náklady. Některé reakce naznačují, že v poslední době byl kompromis mezi náklady a přínosy nepříznivě ovlivněn častými změnami standardů, jejich složitostí a rostoucím množstvím zveřejňovaných údajů.

3.1.3. Relevance

Hodnocení celkově prokazuje, že cíle nařízení o IAS jsou i nadále relevantní.

Rostoucí globalizace kapitálových trhů má za následek, že potřeba jednoho jazyka pro účetní výkaznictví je ještě významnější. V roce 2002 neexistovaly na kapitálových trzích v EU pro kotované společnosti rovné podmínky. Toho bylo nyní dosaženo, takže diskuse se zaměřuje na existenci rovných podmínek na celosvětové úrovni. Jak bylo uvedeno, mezinárodní organizace podporují IFRS jako světové normy.

Krize ukázala, že je nutné pochopit dopady předpisů na finanční trhy a ekonomiky. V nařízení o IAS je uvedeno, že podmínkou přijetí v EU je to, aby mezinárodní standardy odpovídaly evropskému veřejnému zájmu. Pojem „veřejný zájem“ není definován, lze však mít za to, že zahrnuje celkovou finanční stabilitu a ekonomická hlediska. Zejména je nutné posoudit, zda mohou účetní standardy poškodit hospodářství nebo konkrétní zúčastněné strany, jako jsou dlouhodobí investoři. V rostoucí míře se rovněž požaduje, aby se předpisy zvažovaly komplexně, pokud jde o jejich kumulativní účinky.

V době přijetí nařízení o IAS panovala shoda, že jeho cíle mají větší význam pro kotované společnosti v EU, což se projevilo v oblasti povinného uplatňování, kterou mohou členské státy rozšířit. Některé zúčastněné strany se domnívaly, že by uplatňování IFRS mohlo mít podobné přínosy, zejména pro investory, pokud by se jejich používání rozšířilo (např. na individuální roční účetní závěrky kotovaných společností, které nesestavují konsolidované účetní závěrky). Jiné zúčastněné strany vyzdvihly riziko uložení příliš složitých standardů malým a středním podnikům.

3.1.4. Soudržnost

V rámci nařízení o IAS

IFRS, které EU přijala, byly kodifikovány v právně závazném nařízení Komise č. 1126/2008¹¹, jež je v případě každého nového standardu a změny pozměňováno. Komise vypracovává dvakrát ročně nezávazné konsolidované znění stávajících standardů ve všech jazycích EU. Zjištěné údaje poukazují na potřebu lepšího překladu do některých jazyků, praktické problémy při konsolidaci standardů a některé rozdíly mezi konsolidovaným zněním IASB a EU. Mohla by být proto užitečná úřední kodifikace všech IFRS ze strany Komise.

¹¹ Nařízení Komise (ES) č. 1126/2008 ze dne 3. listopadu 2008, kterým se přijímají některé mezinárodní účetní standardy v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002 (Úř. věst. L 320, 29.11.2008, s. 1).

Některé zúčastněné strany si rovněž kladly otázku, zda je nutné zajistit – nad rámec konzultačního postupu (*due process*) IASB – soudržnost nových standardů nebo změn se stávajícím souborem IFRS.

S jinými právními předpisy EU

Komise je odhodlána pomoci odstranit případné konflikty mezi nařízením o IAS a účetní směrnici. Překonat tyto problémy dosud umožňovaly náležité metody výkladu a provedení uplatňované členskými státy.

Rovněž pravidla týkající se udržování kapitálu a vyplácení dividend byla uváděna jako zdroj právních problémů, které se mohou objevit v určitých jurisdikcích, v nichž členské státy povolí nebo vyžadují používání IFRS při sestavování individuálních ročních účetních závěrek, na jejichž základě se rozdělitelný zisk určuje. Každý členský stát zvažuje způsob řešení těchto otázek ve svých vnitrostátních právních předpisech v rámci požadavků EU na udržování kapitálu.

Ve stávajícím *konceptním rámci* IASB se uvádí, že cílem všeobecně použitelného účetního výkaznictví je poskytovat informace o vykazující účetní jednotce, které jsou užitečné pro stávající a potenciální investory, poskytovatele úvěrů a jiné věřitele. Ačkoli finanční údaje založené na IFRS představují výchozí bod širokého spektra obezřetnostní regulace, IASB nezařadila na seznam uživatelů orgány obezřetnostního dohledu ani orgány pro obezřetnostní regulaci. Je však třeba zajistit, aby byly finanční údaje pro tento účel vhodné, přičemž se uznává, že orgány pro obezřetnostní regulaci mohou k dosažení různých cílů požadovat další informace.

Ze zjištěných údajů vyplývá, že ačkoli IFRS, regulační požadavky, daňové předpisy a pravidla týkající se udržování základního kapitálu mohou společně ukládat různé požadavky týkající se vykazování, tyto rozdíly se většinou považují za přiměřené a legitimní vzhledem ke spektru sledovaných cílů.

3.1.5. Přidaná hodnota EU

Koncem 90. let minulého století vedly internacionalizace podniků, dotvoření jednotného trhu a globalizace finančních trhů k potřebě nalézt společný účetní jazyk pro kotované společnosti. Některé z nich musely sestavovat dodatečný soubor účtů podle mezinárodních nebo amerických standardů, jelikož jejich národní účetní závěrky nebyly na mezinárodní úrovni uznávány. EU se rozhodla uplatňovat u kotovaných společností IFRS prostřednictvím nařízení, jelikož potíže při sladění různých účetních tradic v členských státech by bránily odpovídajícímu zdokonalení účetních směrnic.

Ze zjištěných údajů vyplývá, že cílů nařízení bylo účinně a efektivně dosaženo a že jsou i nadále relevantní. Doposud také neexistuje k IFRS jasně stanovená alternativa. Nařízení tudíž zajišťuje pro Evropu i nadále přidanou hodnotu tím, že prostřednictvím společného mezinárodního účetního jazyka snižuje přeshraniční překážky a dává EU velkou váhu při tvorbě mezinárodních standardů.

Zjištěné údaje prokazují, že rovnováha mezi povinnou oblastí uplatňování nařízení a možností členských států rozšířit používání IFRS na vnitrostátní úrovni zajišťuje náležitou subsidiaritu a proporcionalitu. Členské státy zavedly možnosti různými způsoby, které zohledňují jejich konkrétní hospodářské a právní prostředí. Povinné uplatňování IFRS nebylo ve velké míře rozšířeno na nekotované společnosti ani na individuální účetní závěrky.

3.2. Proces přejímání a příslušná kritéria

3.2.1. Mechanismus přejímání – proces

Převzetí IFRS vydaných IASB schvaluje Komise postupem projednávání ve výboru. Proces přejímání je i nadále nezbytný, aby předtím, než se standardy vypracované soukromým subjektem stanou součástí práva EU, bylo zajištěno, že splňují určitá kritéria a jsou vhodné pro evropské hospodářství.

Komise se snaží zajistit, aby proces přejímání probíhal hladce a efektivně; zpětná vazba ukázala, že se většina zúčastněných stran domnívá, že tento proces funguje náležitě. Určité obavy vyvolává časový rozvrh, jelikož vede k regulační nejistotě. Je však třeba dodržet řádný postup, který zúčastněným stranám poskytuje přiměřenou lhůtu pro jejich příspěvky.

Dalším důležitým faktorem procesu přejímání je úplné pochopení dopadů standardu. IASB poskytuje jen omezenou analýzu dopadů svých standardů; ta se zaměřuje na kvalitu informací poskytovaných uživatelům účetních závěrek. Dopady standardu na úrovni EU posuzují útvary Komise a Evropská poradní skupina pro účetní výkaznictví (EFRAG).

3.2.2. Mechanismus přejímání – pružnost

Některé evropské zúčastněné strany se domnívají, že nařízení o IAS není dostatečně pružné, jelikož neumožňuje změnu IFRS připojením textu a poskytuje jen omezený prostor pro „vynechání“ (*carving-out*) textu. V EU je od roku 2005 v platnosti jedna taková výjimka používaná řadou bank. Jiné zúčastněné strany se domnívají, že by se standardy vydané IASB neměly pro účely jejich uplatňování v Evropě měnit. V Maystadtově zprávě bylo uvedeno, že v této oblasti je třeba postupovat opatrně, a většina zúčastněných stran podpořila zachování stávající situace.

V obdržených reakcích bylo rovněž vyjádřeno přesvědčení, že by reforma EFRAG měla zvýšit vliv Evropy při tvorbě standardů v ranější fázi tohoto procesu.

3.2.3. Kritéria pro přejímání

V nařízení o IAS je stanovena řada kritérií, která musí být splněna, aby mohl být standard přejat k používání v EU. Standard by neměl být v rozporu se zásadou „pravdivého a věrného“ obrazu, která je stanovena v účetní směrnici, měl by odpovídat evropskému veřejnému zájmu a splňovat základní kritéria týkající se kvality informací potřebných pro účetní závěrky. V Maystadtově zprávě bylo uvedeno, že by jako součást veřejného zájmu bylo možno připojit další dvě kritéria: standardy by neměly ohrozit finanční stabilitu a nesmí bránit

hospodářskému rozvoji Unie. Alternativně se navrhovalo vydání sdělení s pokyny k výkladu kritéria týkajícího se veřejného zájmu.

Zpětná vazba celkově ukazuje, že stávající kritéria fungují řádně, a ačkoli by si některé zúčastněné strany přály, aby byla v nařízení zahrnuta další kritéria, nezazněl jednoznačný většinový názor požadující připojení určitého kritéria. Některé zúčastněné strany se však domnívaly, že by bylo užitečné stanovit konkrétněji to, co evropský veřejný zájem zahrnuje, zatímco jiné usuzovaly, že pojem je dostatečně obecný, aby měl smysl a umožňoval postupovat v praxi pružně. Většina zúčastněných stran nedoporučovala změny samotného nařízení o IAS, nýbrž upřednostňovala, aby Komise v každém jednotlivém případě určila oblasti, na které by se měla EFRAG zaměřit.

Úkolem je zajistit společné chápání pojmů použitých v nařízení, včetně „veřejného zájmu“ a „pravdivého a věrného“ obrazu. V posledně uvedeném případě některé zúčastněné strany doporučovaly, aby byl standard výslovně posouzen z hlediska toho, zda povede k přísnému účetnictví, což se pokládalo za důležitý faktor při poskytování pravdivého a věrného obrazu. V zájmu lepšího pochopení kritérií pro přejímání by Komise spolu s EFRAG měly vyhotovit pokyny.

3.3. Správa a řízení

3.3.1. Nadace IFRS

Nadace IFRS je nezávislá organizace, která stanoví účetní standardy pro více než 100 zemí. K zajištění odpovědnosti vůči veřejnosti proto potřebuje spolehlivý systém správy a řízení.

Nadace má třístupňovou strukturu správy a řízení, což má podporovat transparentnost, oddělení funkcí a náležitý dohled. Veřejný dohled nad Nadací IFRS zajišťuje Monitorovací rada, která se skládá z orgánů veřejné moci, včetně Evropské komise. Záležitosti v širokém veřejném zájmu může tato rada postoupit IASB.

V roce 2013 byla Nadace IFRS financována především z příspěvků. Cílem je zavedení (povinných) příspěvků jednotlivých zemí, a to úměrně HDP dané země. To se stále jeví jako problematické, jelikož mnoho zemí, které IFRS používají, neposkytuje příspěvky v odpovídající výši. Nadace je proto financována i nadále z dobrovolných příspěvků, často od soukromého sektoru, což může vyvolat riziko střetu zájmů. EU jako celek, včetně příspěvků členských států, je hlavním poskytovatelem finančních prostředků Nadaci IFRS s víceletým závazkem, což Nadaci IFRS zajišťuje stálý zdroj financování a pomáhá snížit její závislost na soukromém sektoru.

Ve sledovaném období došlo k řadě pozitivních změn: zřízení poradního fóra pro účetní standardy s evropským zastoupením; doporučení pro správce (*trustees*) vydaná poradní skupinou pro metodiku práce a analýzy dopadů, jež IASB provede, a přezkumy standardů po jejich zavedení.

V reakci na požadavky zúčastněných stran, včetně evropských, IASB svůj *koncepční rámec* dále rozvíjí, díky čemuž se zlepší účetní výkaznictví, a to poskytnutím úplného a aktualizovaného souboru koncepcí, jež bude používat při své budoucí práci. Dne 28. května 2015 byl zveřejněn konzultativní dokument, který se zabývá řadou důležitých záležitostí, včetně znovuzavedení zásady obezřetnosti jako důležitého prvku v účetním výkaznictví.

Nadace IFRS musí podle svých stanov svou organizační strukturu každých pět let přezkoumat. Minulé přezkumy vedly k významnému zlepšení její správy a řízení. Další přezkum bude představovat příležitost k řešení otázky financování a rozhodovacího procesu nadace, včetně úlohy Monitorovací rady.

3.3.2. EFRAG

V červenci 2014 předložila Komise zprávu¹² o pokroku dosaženém v provádění reformy EFRAG v návaznosti na Maystadtovu zprávu. Komise dospěla ke kladnému závěru, pokud jde o pokrok, jehož bylo doposud dosaženo. Reforma nabyla účinnosti dne 31. října 2014, kdy vstoupily v platnost pozměněné stanovy EFRAG a její interní předpisy. To zahrnovalo zřízení nového subjektu s rozhodovacími pravomocemi – rady EFRAG, v níž jsou vyváženým způsobem zastoupeny veřejné a soukromé zájmy, aby se posílila legitimita jejích postojů a přispělo k tomu, že Evropa bude vystupovat jednotně.

4. Závěry a další kroky

Komise je s celkovou kvalitou hodnocení spokojena a v této souvislosti má za to, že celkové výsledky jsou náležitě podložené, a to navzdory omezené dostupnosti kvantitativních údajů. Hlavní zjištění ukázala, že cílů nařízení bylo dosaženo.

Ze zjištěných údajů vyplynulo, že reforma EFRAG ve sledovaném období je považována za důležitý faktor při posilování váhy EU při tvorbě IFRS.

Existují však možnosti zlepšení způsobu, jakým jsou ustanovení nařízení o IAS uplatňována, a Komise určila řadu praktických kroků, jež by bylo možno učinit.

Fungování nařízení o IAS

- Zjištěné údaje prokazují, že stávající **oblast působnosti nařízení** a možnosti poskytnuté členským státům jsou přiměřené. V rámci zelené knihy o vytváření unie kapitálových trhů¹³ zahájila Komise diskusi o tom, zda je přínosné vytvořit na úrovni EU společný kvalitní a zjednodušený standard účetnictví pro malé a středně velké společnosti kotované v mnohostranných obchodních systémech (MOS), konkrétně na trzích pro růst malých a středních podniků.
- Komise podporuje **IFRS jako světové standardy** a vyzývá americkou Komisi pro cenné papíry a burzy, aby přijala IFRS za účelem jejich uplatňování americkými společnostmi. Sbližování se nepokládá za cíl sám o sobě, jelikož IFRS by měly být

¹² COM(2014) 396.

¹³ COM(2015) 63.

vysoce kvalitní a vhodné pro evropské trhy, a tudíž i pro ostatní jurisdikce ve světě. Komise se domnívá, že zasazování se o IFRS je nutno doložit zavedením stálých finančních příspěvků k financování Nadace IFRS, a to úměrně výši HDP dané země. Komise proto vyzývá, aby bylo při přezkumu správy a řízení Nadace IFRS v roce 2015 zajištěno, že podmínkou členství v řídicích a monitorovacích orgánech Nadace IFRS a IASB bude používání IFRS a poskytování stálých finančních příspěvků.

- Efektivita a účinnost nařízení závisejí na **kvalitě samotných standardů**, jež je při jejich tvorbě a přejímání nutno i nadále náležitě posuzovat. V úvahu je nutno vzít zejména vzájemný vztah mezi nařízením o IAS a ostatními právními předpisy EU, a to na základě komplexního pohledu na celkovou soudržnost a dopady, složitost standardů a objem požadavků na zveřejňování údajů. Komise přezkoumá možnost posílení pravidel EU týkajících se vyplácení dividend.
- Komise členské státy vybízí, aby uplatňovaly **obecné pokyny o vynucování** vydané Evropským orgánem pro cenné papíry a trhy. V rámci zelené knihy o vytváření unie kapitálových trhů Komise posoudí, zda jsou pravomoci evropských orgánů dohledu, včetně Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy, dostatečné k zajištění systematického dohledu a zda by pro účastníky trhu mohly být užitečné účinnější přístupy k podávání zpráv pro účely dohledu a o trhu, případně se zapojením Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy a vnitrostátních orgánů.
- V zájmu **zjednodušení právních předpisů a zajištění soudržnosti** zváží Komise ve střednědobém horizontu kodifikaci právních předpisů přejímajících IFRS, a to po přijetí některých významných dosud nepřijatých standardů. Komise bude usilovat o posílení spolupráce s Nadací IFRS, zejména pokud jde o aspekty týkající se překladu.

Proces přejímání

- Komise zajistí, aby její žádosti o doporučení v souvislosti s převzetím určené EFRAG uváděly v závislosti na daném případě konkrétní otázky, včetně otázek veřejného zájmu, aby se doporučení EFRAG týkající se převzetí mohla těmito záležitostmi náležitě zabývat. Díky zapojení členských států v dřívější fázi procesu budou zaměstnanci Komise informováni o případných obavách a reformovaná struktura správy a řízení EFRAG zlepší její schopnost zabývat se předloženými záležitostmi. Komise bude rozvíjet nápady a pracovní postupy prostřednictvím dialogu s Regulativním výborem pro účetnictví, radou EFRAG a ostatními orgány EU.
- Komise EFRAG vybízí, aby rozvíjela své schopnosti, pokud jde o analýzu dopadů standardů, včetně dopadů makroekonomických. Komise vítá, že ECB a evropské orgány dohledu, které jsou v rámci reformovaného systému správy a řízení zastoupeny v radě EFRAG jako pozorovatelé, sdílejí aktivně s radou své názory v zájmu snazšího posouzení některých oblastí, jako jsou dopady na finanční stabilitu.

Systém správy a řízení v příslušných organizacích

- Komise uznává zlepšení správy a řízení Nadace IFRS. Jako člen Monitorovací rady však Komise požaduje, aby tento orgán přesměroval svou pozornost ze záležitostí týkajících se vnitřní organizace na projednávání záležitostí ve veřejném zájmu, které lze Nadaci IFRS postoupit.
- Komise IASB vyzývá, aby při tvorbě standardů posílila své analýzy dopadů, aby uvažila zvláštní potřeby investorů s různým investičním horizontem a aby poskytla konkrétní řešení, zejména dlouhodobým investorům.
- Komise vítá záměr IASB zavést do *koncepčního rámce* znovu zásadu obezřetnosti.
- V roce 2014 schválila Komise reformu správy a řízení EFRAG a dohlížela na její provádění. V zájmu dosažení cíle týkajícího se posílení váhy EU při tvorbě mezinárodních účetních standardů bude Komise i nadále podrobně sledovat kroky podniknuté v návaznosti na reformu a v souladu s nařízením č. 258/2014 bude každý rok předkládat zprávy.